

Speciale parketmotieven

Van paneel tot assemblageparket...

Parket gaat vanaf de renaissance andere vloerbedekkingen als tegels, marmer, natuursteen en terracotta vervangen. Hout werd een keuzemateriaal voor vloerbedekkingen. In de 15e eeuw bereikte de mode van parket als vloerbedekking de paleizen en kastelen in Europa, Rusland en Japan. De vervaardiging en plaatsing van parket was toen al aan precieze regels onderworpen. De houtstroken werden geassembleerd in compartimenten van drie vierkante voet (0,972 m²), die diagonaal tegenover elkaar of evenwijdig met de muur werden geplaatst.

Zo maakte men verschillende soorten panelen, afhankelijk van het gewenst effect. De meest gekende zijn het paneel 'Versailles', met zijn elegante compositie van vierkanten ingebed in een ruitpatroon, en het paneel 'Chantilly', dat is opgebouwd uit vierkanten omringd door rechthoekige banden. Om het ontwerp van deze panelen te vergemakkelijken, gaf men elk van de samenstellende elementen een specifieke naam die verwees naar de locatie in de vloer.

Het traditionele paneel werd gaandeweg complexer, zeker toen men ook aan inlegwerk begon te denken. Terwijl men tot dusver enkel eikenhout gebruikt had, begon men nu te combineren met hout van fruitbomen of exotisch hout en inlegstukjes van ivoor, parelmoer of leer. Aanvankelijk bleef dit soort kunstig inlegwerk gereserveerd voor rijke kasteelheren, maar na verloop van tijd paste men vloeren met inlegwerk ook in openbare ruimtes toe. Eind achttiende eeuw was parket een echte, maar nog steeds dure rage. In de periode van de industrialisatie ontwikkelde men het assemblageparket: een eenvoudigere en goedkopere manier om een houten vloerbedekking te creëren.

'Franse klassiekers'

Onderstaand ziet u een selectie van klassieke patronen. Door de specifieke samenstelling komen deze patronen minder voor, maar worden zij vandaag nog steeds toegepast. Zoals ook blijkt uit hun benaming, zijn veel motieven uit Frankrijk

Versailles

Loire

Chateau

Rhone

Empire

Chantilly

afkomstig. Deze patronen zijn in de meeste gevallen enkel in paneelvorm verkrijgbaar.

Stijlpanelen

Vandaag kan u als parketplaatser stijlpanelen in diverse motieven verkrijgen. De stijlpanelen, meestal uitgevoerd in eik, worden - afhankelijk van het type patroon - op drie verschillende manieren aangeleverd. Bepaalde stijlpanelen worden in losse plankjes - dus niet gemonteerd - aangeboden. Voor andere patronen worden de plankjes zijdelings verlijmd tot één tegel, en dan tot een vierkant verzaagd. Een derde categorie stijlpanelen worden op folie aangeboden: de plankjes worden geassembleerd, en vervolgens langs de bovenzijde met folie vastgekleefd.

Sluitranden

Sluitranden zijn stijlvolle afwerkingen rondom het in patroon geplaatste parket. Wij gebruiken ze om het motief van het parket niet te moeten onderbreken. Zij vangen eventuele verschillen, zoals haaksheid, lengte en breedte van het vloeroppervlak op.

Band of boord

De band of boord wordt rond het in patroon geplaatste parket aangebracht. Ze wordt vaak van het parket gescheiden door een bies. De houtsoort is meestal donkerder dan die van de patroonvloer.

Bies

Een bies is een houten latje van ongeveer 10 mm breed dat zich tussen de band en het in patroon geplaatste parket bevindt. De houtsoort van de bies en van de patroonvloer hebben meestal een contrasterende kleur. Omwille van zijn donkere kleur wordt vaak Wengé gebruikt.

Band, dubbele bies en staande sluitrand

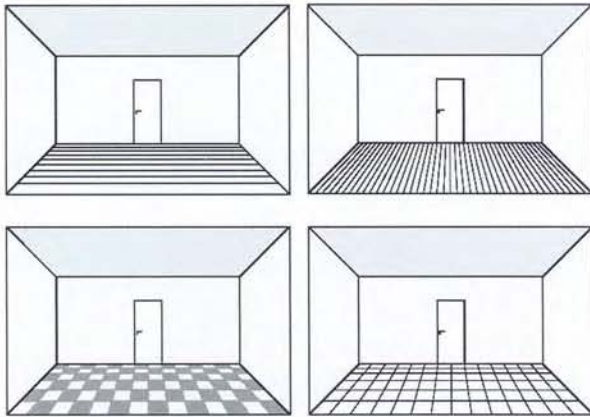
Bij deze klassieke afwerking bestaat de buitenste band uit haaks op de band geplaatste latjes. De latjes hebben meestal dezelfde afmeting als de patroonvloer. De sluitrand wordt door een bies gescheiden van de band. Een tweede bies wordt geplaatst tussen de band en de patroonvloer.

Het leggen van de panelen of de stroken

De panelen of de stroken worden meestal evenwijdig met de lange zijde van het vertrek gelegd omdat de grootste krimp/zwelling zich in de breedte van de vloerelementen voordoet. Afhankelijk van de inplanting van ramen en deuren kan men hiervan afwijken om bepaalde optische effecten te bekomen

(zie afbeelding). Bijzondere schikkingen in verband met het leggen - o.a. voor onregelmatige afmetingen van de ruimten, bij aanwezigheid van schouwen enz. - legt u best duidelijk vast in de contractuele documenten.

Keuze van de legrichting van houten vloerbedekkingen voor het bereiken van bepaalde optische effecten.

Indien de breedte van het te parketteren vertrek geen veelvoud is van de breedte van de vloerelementen (wat meestal het geval is), kan afgewerkt worden met een fries. Of legt men de ongelijke stroken aan de zijde die het minst verlicht wordt door het daglicht, bvb. onder borstweringen, aan radiatornissen of aan andere gedeelten van de minst aan het zicht blootgestelde muren. Reststukken hebben minimale afmetingen van 1/3 van de plankbreedte. Het is noodzakelijk bij motieven om de vloerbedekking volledig uit te lijnen. Bij motieven (zoals visgraat- en vlechtmotief) kan met het leggen begonnen worden vanuit één zijde of vanuit een hoek. In het laatste geval worden de stroken evenwijdig met de wanden gelegd. Stijltegels legt men meestal diagonaal; langsheen de muren en schouwen worden ze in het algemeen afgeboord

Plaatsing van een 'Pieds de poule parket'

met een fries. Het uitzetten van het tracé bij motieven gebeurt in samenspraak tussen de opdrachtgever en de parketlegger.

Speelgoedkamer wordt omgetoverd in bureauruimte

Kinderen worden groot, en de kamer krijgt dan ook een grondige opfrisbeurt. De eigenaars hebben beslist om de kinderkamer om te vormen tot een bureauruimte. We vertrokken van een bestaande linoleum in de kamer met een print van een parketmotief. Hierbij rees de vraag: hoe het linoleum vervangen en het motief behouden?

Parket Vandenberghe BVBA JVDB uit Hooglede Gits stond in voor de uitvoering van de werken. Zaakvoerder Johan Vandenberghe heeft de eigenaars overtuigd om een kopie te maken van het linoleum, maar dan in echt hout. Op het oorspronkelijke linoleum waren alle vlakjes van het motief in één en dezelfde kleur.

Johan Vandenberghe: "Om het geheel een frivoler uitzicht te geven hebben wij ervoor gekozen om de vierkantjes in het motief uit te voeren in wengé. Met behulp van kalkpapier en een staafje koolstof heb ik een afdruk gemaakt van het motief. Nadien heb ik de exacte afmetingen van de kamer opgenomen en een grondige controle gedaan van de haaksheid van de muren. Bij parket stond in voor het uittekenen van de parketvloer. De afmetingen van de motieven werden aangepast in functie van de afmetingen van de kamer, om zoveel mogelijk verlies van het motief aan de randen te voorkomen. Aan de randen van de vloer hebben wij het vierkantje in wengé teruggebracht naar precies de helft, tot een driehoekje. De definitieve tekeningen werden ter goedkeuring doorgemailed naar de klant. Een sterk staaltje van hedendaagse (teken)technologie! Gelukkig is het plaatsen en afwerken nog altijd puur vakmanschap. En goed ook maar!"

Tekst: Koen De Gelder

Bronnen: TV Houten vloerbedekkingen WTCB

Boeiend bouwen, ir. Carlo De Pauw

Modulair Handboek Hout, deel Parket

Foto's: Johan Vandenberghe